

SZERKESZTŐI IRODA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Arany-szobor — honvéd-szobor.

Szájrol-szájra jár a hír, hogy legközelebből br. Bánffy Dező elnök ilyenforma javaslatot tesz a Háznak: Múltán a képviselőházat úgy az Arany János-szobor — mint a honvéd-szobor bizottság meghívta a szobrok leleplezési ünnepélyre, ennél fogva javaslatba hozom, hogy az elnöki irodában egy névalírási iv helyezettessék el azon képviselő urak számára, kik a jelzett ünnepélyeken, vagy azok valamelyikén részt venni akarnak.

Lehet, hogy az elnök ur ezen javaslatot valamivel jobb stílusban fogja előterjeszteni; az is lehet, hogy még ennél is rosszabb stílusban. De akár így, akár úgy: a javaslat lényege ez lesz. S ha ez lesz, hát biz az nem lesz sem okos, sem hazafias, sem önzéretes javaslat, hanem folytatása lesz annak a sértegető rendszernek, mely cinikus korbácsütéseivel már sokszor alázta meg a nemzeti közérzetet. Sokszor politikai tekintet parancsolja, hogy a helyzet kényelmetlensége ne élesítessék ki még jobban; épen ezért most a hiba elkövetése előtt írom e sorokat; mert a hírlapíró nem rendelkezik se rendjelekkel, se rangfokozati előléptetésekkel, se hatalmi eszközökkel, de szolgálhat az elnök urnak őszinte szóval és igazsággal, a mit meg tudni sokkal jobb akkor, mikor még az árok partján vagyunk, mint akkor, mikor már az árok fenekére pottyantunk.

Illó tisztelettel figyelmeztetem tehát az elnök urat, hogy más a golya s más a fecske. Más lapra tartozik Arany János, megint más lapra tartozik a 48-as honvéd.

Mindkettő érdemes arra, hogy emléket megünnepeljük, de a kettőt nem lehet sem kompareálni, sem egy kalap alá vonni. Arany János verset csinált; a 48-as honvéd történelmet csinált. Mindkettő jól megcsinálta azt, a mihez fogott, de nem egy dologba fogtak bele. Munkásságuk nem ugyanaz, tőrekvésük nem ugyanaz, hatásuk nem ugyanaz. Arany megírta a „Nagyidai cigányokat“, hogy keserű humorával kimutathassa szabadságharcunk ábrándos tőrekvéseinek hiábavalóságát. Ő tehát tintát ontott, nem a szabadság gért, hanem a szabadság fölött. A honvéd pedig megostromolta és bevette Budavárát, a diadalmamort fényét s-

gázozva nagy nemzeti eposzunk ezen dicső lapjára. A honvéd tehát vért ontott, nem féltve a magát és nem kimélve a másét, hogy az önfeláldozás szentségével legyen megpecsételve a magyar szabadság.

Ha Arany János nincs: nemzeti kulturánk épületéből egy igen diszes oszlop hiányzanék.

Ugyde ha Honvéd nincs . . . ha a jogtalan támadásra nem felel a nemzet jogos önvédelemmel; ha nem kockáztatunk mindent, mikor minden kockán forgott, ha eltűnjük gyáván, hogy felbujtogatott lázadók üljenek belé a magyar nemzetre évezredes örökségébe: nos hát tisztelt elnök ur, mit gondolsz, mi volna most, ha Honvéd nem lett volna akkor? Azt a diszes állást, a melyet ön most elfoglal, ugyan kinek köszönheti, ha nem a honvédeknek?

És azt, hogy felelős magyar kormányunk van, és azt, hogy mindenki annyit ér, a mennyit munkájával és becsületével kiérdemelni tud, és azt, hogy a közélet többé nem egy néhány czébeli politikusi fondorlatának titkos mülhelye, hanem a cselekvésnek, az értelemnek, az ellenőrzésnek nyílt és szabad mezejé, melyben mindnyájan részt vehetünk a jognak és a kötelességnek egyenlő mértékével: mindent, tisztelt elnök ur, annak köszönhetjük, hogy negyvennégy év előtt véletlenül honvédek is voltak a világon. Ezeknek az emléke nem egy jelentőségű az Arany János emlékével. Mert Arany János jelentékeny költő volt a nyelvkezelésben páratlan technikával; de a honvédek megtartották számunkra a Hazát, s megszerezték nekünk a közszabadságnak létezős intézményeit. Ezek szerint a két meghívott egyforma elbánásban részesíteni és egy szusz alatt előterjeszteni sem nem szabad, sem nem illik.

De talán joga sincs az elnök urnak a tervezett javaslatához. Mert a honvédek nem a képviselőket hívták meg, hanem a képviselőházat. Ez a meghívás nem az egyéneknek szól, hanem a testületnek. Erre a meghívásra nem adható az a válasz, hogy menjen a ki akar. Mert ezen válasz sem többet, sem kevesebbet nem jelentene, mint azt, hogy a meghívást még arra sem méltatja a képviselőház, hogy igent, vagy nemet mondjon rá. Ahoz, hogy egyénenként a képviselők elmenjenek, senki sem kéri az elnöki, sem a mi-

nisteri jóváhagyást, sem a Ház határozatát.

Ez olyan polgári jog, a melynek gyakorlásához senkinek sincs szüksége megstemplizett engedélykönyvra. Nem arról van itt szó, hogy néhány képviselő ott legyen-e a tömegben, vagy ne legyen ott, mert könnyebb az elnök urnak leharapni a saját fejét, mint az egyes képviselőket akár arra szorítani, hogy menjenek oda, akár attól eltántorítani.

Itt arról van szó, hogy a képviselőház, mint ilyen, a maga erkölcsi és politikai súlyával elmenjen-e oda, hol azoknak emléket ünneplik, a kik megmentették az országot számunkra a most élvezett szabadságnak instituczióit. Igen vagy nem? Érez-e a képviselőház hazafias hálát azok iránt, kik vagy meghaltak, vagy számkivetésbe mentek, vagy börtönt szenvedtek hazájuk védelmében? Igen, vagy nem? Szabad-e a jövőndő számára azt a tanúságot szolgáltatni erről a korszakról, hogy nemzedékünk arra elég élelmes, hogy mindazon positiók előnyeit fenéig kihasználja, melyeket az intézmények megvédelmezése által számunkra a honvédek hősi önfeláldozással kivívtak; de mikor arról van szó, hogy a kegyeletnek egy könyveppjé hullassuk marttyujainknak szent sirhamára: akkor ez a gazdag hagyatékban dúsuló nemzedék politikailag annyira gyáva, erkölcsileg annyira vedlett, érzelmileg annyira sivár, hogy bár élvezi ama nagy korszak áldásait, de hálás lenni ama korszak vitézei iránt, sem nem tud, sem nem akar?

Miért? Ideje már egyszer letépni a fátyolt a nagyképűködés hazugságairól! Miért nem mehet el a képviselőháznak egy küldöttsége a honvéd-szobor ünnepélyére? Miért? Feleljenek! Kinek jogait sértenék vele? Kinek érzelmeit bántanók vele?

Kicsoda az, aki nem örvend annak, hogy megkoronázott királyunk van, hogy parlamenti rendszerünk van, hogy sajtó-szabadságunk van, hogy jog-egyenlőségünk van? Kicsoda az, a ki nem ismeri el, hogy mindezt botorúl megtámadták 48-ban, s hogy mindezt dicsőségesen megvédelmezte a Honvéd?

Ki az hát, akit bánt egy minden politikai színezetű és minden forradalmi érzelmetől teljesen ment történelmi emlékünnp? De ne sugdossanak! Ne játszátk titokban és felelősség

nélkül a jól értesültséget. Ki vele nyíltan! Hogy legyen alkalma a nemzetnek a megfontolásra is, a cselekvésre is. El jött az ideje, hogy szemé közé nézzünk már egyszer a titkos érzelmek titokzatos terjesztőinek. Álljon elé a kinek megbízatása van. Mondja meg nyíltan, hogy Magyarország apostoli királyi így meg így érez.

Én nem féltsem a nemzetnek bölcsességét, hogy meg ne tudja választani a jót a rossztól. De legyen már egyszer vége annak, hogy titkosan kiszivárgó titkos hírlélek a törvényhozás elhatározásainál súlyosabban esenek a mérlegbe, mint a nemzetnek komoly érdekei. Legyen vége annak, hogy emberek, kik hitüket, meggyőződésüket, erélyüket otthon hagyva, reszkető inakkal s vészegény ajkuknak halvány mosolyával jelennek meg az udvar előtt — s kik e miatt sokkal értéktelenebbek, semhogy a felség saját érzelmeinek közlésére méltatná őket: ide lent, a politikai élet kulisszái mögött pose-ba vágják magukat, hogy titkos és hazug híreikkel letéríték a nemzetet a becsületnek, az önértetnek, a kegyeletnek útjáról.

Politikai hir.

A lefegyverzés. A „Gaulois“ egy római távirata szerint a pápa encziklikát készít az európai kormányok számára, melyben kifejti, hogy a nyomasztó katonai terhek okvetetlenül katesztrófákra fognak vezetni. A pápa az államfőket arra figyelmezteti, hogy a lecsendesítés politikájával meg lehetne szüntetni a munkás osztály nyomorát. Végül határozottan kívánja a pápa, hogy tanulmányozzák a lefegyverzés kérdését. — A Vilmos császárral folytatott beszélgetés alkalmával is szóba került ez a kérdés. — Olaszországot, Ausztria-Magyarországot, Belgiumot és Spanyolországot — állítólag már előbb megkérdezték és ezek mindannyian beleegyező nyilatkozatokat tettek. — Egyedül Oroszország viselkedett tartózkodóan. Abban az esetben, ha Oroszország is beleegyezik a lefegyverzésbe, megbízzák, bírja reá Franciaországot, hogy ez is csatlakozzék a mozgalomhoz.

A méltóságos Ház.

Budapest, máj. 9.

A főrendiház ma kezdte meg a költségvetés tárgyalását és mindjárt az egyházpolitikai kérdések taglásához fogott. — A

vita a kormány iránt való bizalom kérdésének tárgyalásával lett, mert mindjárt az első szónok, gróf Szapáry Géza főudvarmester határozati javaslatot terjesztett be, melylyel a kormány egyházpolitikájának helytelenítését indítványozta. A bizalmatlansági nyilatkozatnak ezt a legenyhébb formáját csakhamar Dessewffy Aurél javaslatla követte, mely már a költségvetés megtagadását is ajánlotta. Schlauch Lőrincz püspök nagyhatású beszédében fejtegette a katolikusok álláspontját a kormány egyházpolitikájával szemben. A budgetet azonban a kormánynak megszu-

vazza.

A kormány álláspontját Zichy Antal és Teutsch Dániel evangélikus püspök védte, de csak kis hatást ért el.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Ritkán volt a főrendeknek oly látogatott az ülés mint a mai. A katolikus opposzió egész szervezetten foglalta el a szélső jobboldali padokat s a püspökök csaknem teljes számban jelentek meg.

A karzatok mindkét oldalán tömve voltak hallgatókkal s a képviselők külön karzatán minden hely el volt foglalva.

Mikor Szilágyi József elnök megnyitotta az ülést, báró Rudnyánszky József felolvasta a jegyzőkönyvet, következett egy érdektelen névszerinti szavazás. — Egy unalmas pauza, a nagy politikai jelentőségű akció előtt.

Feszült figyelemmel és várakozással várták a költségvetési vita első szónokát.

Gróf Szapáry Géza kezdte a zászló-bontást.

Higgadt érveléssel, még nyugodtabb hangon és világos formában okolta meg állásfoglalását. Bizalmat szavaz a pénzügyek terén tapasztalt javulásért és kétségtelen eredményekért, de elítéli a kormány egyházpolitikai programját. Kemény jelzőket használni nem akar, de a kultuszminiszter egyházpolitikáját a legenyhébb kifejezéssel üres „Rechtshaberei“-nek tartja.

És szavakra felugrott a tetszés moraja s a helyzet képe a maga tisztaságában jelent meg.

Egy szervezett opposzió kétségtelen többségével.

Szapáry Géza beszéde folyamán elítélte a kormányt az eljárásáért, hogy akkor, midőn még annyi község iskolát nélkülöz, a mikor a tanítók fizetését nem emelhetjük, mikor annyi policiális és humanitárius tenni való, a mikor az adminisztráció reformja kitűzőbb áll — oly ténnyel lép előkészületlenül melyre más nemzeteket a forradalom sodort, vagy a melyen a győzedelmes radikális mus próbálta meg erejét.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. május 10.

Totemre hívás.

— A Ráday korszakból. —

A rablóvilág romantikus idejében, a 60-as évek elején történt, midőn egy szép déni nap délutánján szobámban, íróasztalom előtt egyedül ülve, foglalkozásomból erős kopogtatás vert föl. A „szabad“ szóra egy visszatartott kiáltás, magas vereshaju és szakállu férfiú lépett be. Arcának rendkívüli rutása, vad és félelmet gerjesztő nézése és megjelenése szokatlan meglepődést keltett bennem, úgy, hogy önkénytelenül az asztalomon fekvő revolverhez nyultam.

— Kit keres? — kérdém az előttem nem kevésbé kétes existenciától.

Vendégem gyanakvólag körülhordozó tekintetét a szobámban, minálalt zseiros pörge kalapját ujjai között forgatva, ravasz léptekkel íróasztalom elé csoszogott és fölé hajolva, süttőgő hangon kérdezte:

— Itthon-e a biztos ur?

— Itt vagyok — mit akar?

— Pücsöt hoztam a biztos urnak s erre vedlett pakfon-gombos mándliját igyekezett kibomolni, melynek belsejéből egy levelet húzott elő, azt asztalomra tette és száraz köhéscsel néhány lépést hátrálva, várakozó állást foglalt el.

A P . . . uradalomtól kértek rövid sorokban megerősített közbiztonsági erőt, mert az elmúlt két éjjelen egy, minden va-

lósíntúsg szerint jól szervezett zsvány banda — az uradalom egyik majorját szemelette ki a dézsma kiszédésére.

E megkeresésre azonnal kiadtam a parancsot a nyergelésre. Magamhoz vettem az azon időnek egyik legrettegettebb emberét a vén Illés bácsit, mert közönségesen mi csak így hívtuk őt; ki dacára, hogy 40-ik évét már túlélté, egyike volt a minta zsan-dároknak, ki szépe halállal is farkasszemet mert nézni. A rettenthetetlen bátorságnak és kitartásnak egyik megtestesült mintaképe volt, ki jászvára vett üzőbe három betyárt is, s addig elő nem került, míg közülük legalább egyet is, ha élve nem foghatott el, de mindenesetre átluggatva a másvilágra küldött.

Hatodmagammal indultam utnak alkotnyakor. Az esti szürkületet csupán a le-nyugzó napnak szétverődő aranyos sugarai tartották még vissza. De mindinkább alább ereszkedett, mint egy szürke lepel s a láthatárral egyre szűkebb körbe vonta össze, ami némileg biztosított bennünket, nehogy jövetelünk a betyároknak egyik vagy másik csirkáló postája által elárulassék.

A pesti országot mentén végignyuló száraz árokban haladtunk meglehetősen nyugodtan; mindkét partja bozottal és galagonyával volt sűrűn benőve, oly magasságban, hogy fejünknek csak felsőrésze látszatott ki. Ily takaró utban sikerült megérkeznünk az uradalomba, anélkül, hogy jövetelünkről bárki is a legkisebb neszt hallott volna. A majornak egyik pajtásában helyezkedtünk el, honnan igen jó kilátás kínálkozott mindenfelé.

Vacsoránk s néhány meszely bor elköl-

tése után izgatottan, de folyton résen állva vártuk az éjjeli látogatókat, a puszták rettegett ragadozóit.

Az est már jól beállt . . . sűrű sötétség fektett a tájon s a csillagok fényét komor, nehéz felhők homályosították el. A távol-ságból csak az utolsó csárda mécsese pislogott, melynek gyatra fényénél valószínűleg a betyárok virrasztottak, várva az éj beálltát, midőn kiszemelt áldozatukra törhetnek.

E rozoga csárda az országot szélén fektűt, roskadozó, repedezett falai között a zsványok biztos menhelyet, talányt lelték. Alkonyakor verődött össze a banda s ott duhajkodott, tivornyázott, míg az idő jól be nem nyúlt az éjszakába s akkor egyszerre elsötétült a csárda, a zsványok eltűntek az éj sötétjébe . . . a bűn posványába.

A csárdában egy nyomorék, pupos hátú és féllábu legényke is volt. Ez volt a barlangnak a leghívebb kuvasza, ki talán kölyökkorában vetődött oda s ott tanyázott midőn már álla is pelykedezni kezdett. Utálatos egy féreg volt mind testileg, mind szellemileg, Arcának visszatartott rutsága a legnagyobb undort keltette az emberben. Ez volt a csárda dudása és mindse, fujta a kesergő dudát a dévajkodó betyároknak egész a megszakadásáig s a fizetséget a csárdás tette el, ő ki volt elégtive egy darabka bagóval, vagy egy pipa bagóleveles dohánnyal.

De majd más szerepe is volt a fattyu kölyöknek, amelyre rendkívül alkalmasnak bizonyult. Míg benn a betyárok a legmegálatkodottabb rafineriával kovácsolták tervüket, addig e kuvasz kűn, vizsla szemével

— amikkel a legstürbb sötétségben is átlátott — bámulatra méltó éberséggel őrködött a benlevőkre.

Fűlelt olykor a földre fektet s a hihetetlen módon észrevette a lovas közeledtét. Rafineriájával már mértőföldnyi távolságról is megtudta különböztetni a zsványok szá-guldó s a zsandárnak trappoló lödöbögését.

Ilyenkor aztán vigyorgó arczzal lépett az ivóba s jelentette a hallottakat; mely ha elég komoly volt, egy percz kellelt csak, hogy fölriadva szétrebbenjenek a zsványok, mint a fészektől fölvert madarak. És eltűntek a nádasba, mely közvetlen a csárdától mintegy 10,000 holdnyi távolságban húzódott föl Félégyháza felé.

E nádas, mely helyenkint nagyobb területű mocsárokkal, gázlókkal birt, volt az igazi zsvány-tanya; egy bevehetetlen vár, hová ha bevetette magát a banda, mintha csak a föld nyelte volna el őket, oly föltálatlanok lettek. E nádasban, a hol rendes fészkeket is raktak maguknak, nyomuk veszett; itt érezték magukat a legbiztosabb helyen üldözőik elől.

A nádasnak főleg egy részén tanyáztak, melyet Sasérnek neveztek, itt valósgos tanyájuk volt a zsványoknak. Ez egy kis tisztás volt, hová bevégzett munkájuk után megpihenni tértek, — itt főztek, süttöttek s a szabad ég alatt, mint a világnak bujdosó fia, elrejtőzve a világ és emberek elől, gyakorta nagyobb lakmározásokat is vittek véghez. Egész előbbekamarájuk volt egy náddal és zsuppal befedett veremben, hová garmadába voltak összehordva a rablott élelmiszerek.

A jelzett napon éjfél felé, egyszerre eltűnt a csárda világa, a mécses eloltották, ami határozott jel volt arra, hogy most nem-sokára megkezdődik az ütközet és csakugyan alig telt bele egy rövid félóra, a közeli tanya fölől hangos csaholás hallatszott, a mi azonban csakhamar elnémult, jelöl annak, hogy a betyárok a közeli tanya környékén csirkáltak.

A sűrű sötétség elzárta előlünk a lát-határt, egy lépésnyire sem voltunk képesek ellátni s így csak a zaj . . . a hangra voltunk szorítkozva, hogy az után tájékozjunk magunkat a betyárok megérkezése fölől. Lovainkat kantárszáron tartva, készen a feltűlésre, megkötözött figyelemmel vigyáztunk minden neszre. Az éj csöndes volt, sehol semmi zaj, csupán a nádasnak néha egyik-másik szárnyasa sikoltott föl, míg lassu sirással az is elnémult. Most 1—200 lépésről emberi hangok hallatszottak, mire mi lóra kaptunk s a hangok felé igyekeztünk . . . Egyszerre mint villámlás egy hatalmas fényugár villant föl, nyomban utána dörrenés hallatszott, mit egy erős fájó sikoltás követett.

Mi természetesen egy nyomással a ló oldalára, futásnak eredtünk a villámlás felé, de a koromsötétség miatt mitsem láthattunk; majd ismét egy 300 lépésnyi távolságban a nádas felé vezető útról újból egy fényugárt követő dörrenés hallatszott, mely meggyő-zött bennünket arról, hogy a betyárok a ná-dasba menekültek s így az üldözés teljesen lehetetlen lón; dacára azonban ennek, kö-züdtünk egy lovas vált ki s örült futással r-pült az üldözők után.

Hangsúlyozva, hogy a teljes jog-egyenlőség alapján áll az új liberális irányban fejlesztési kívánja, bérésének is ugyanazon jogokat követeli, melyeket neki adtak, tiltakozik a szabadelvesség névében azon fölfogás ellen, hogy a szabadelvesség és vallás-
talanság identikus fogalmak. A kormány egyházpolitikájában és vallásatlanság törvényesítését és istápolását látja a pénzügyi bizottság jelentéséhez a következő módosítványt terjesztéssel elő:

I. Mondja ki a főrendiház, hogy a kormány, lényegében az államot és társadalmat alapjában megtagadja és a vallásatlanságot törvényesítő és istápoló egyházpolitikai programját, nemkülönben a program körül eljárást nem helyesli és ahoz nem járul.

II. Azonban a költségvetést a tárgyalás alapján elfogadja, mert az államháztartás vitelének rendes menetét megakasztani nem akarja.

A vita második szónoka gróf Dessewffy Aurél volt. A szónok fellépésének már első pillanatában elárulta, hogy gyakorlott szónok, a kinek előadási modorát már az alsóházi gyakorlat is fegyelmezte.

Dessewffy ellenzéki álláspontjához következőkben erősebben támadta meg a kormányt.

A kormány egyházpolitikája iránt való bizalomnak első szószólója Zichy Antal volt. Tömören és okosan, de minden nagyobb hatással nélkül beszélt.

Az egyházi főrendek sorából legelsőnek Schlauch Lőrincz lépett a sorompók közé.

E szavakkal kezdte beszédét:

„Nagyméltóságú elnök ur! Múltaságos főrendek! (Halljuk! Halljuk!) Mindenekelőtt bátor vagyok megjegyezni, hogy én a költségvetést általánosságban elfogadom és így a gróf Dessewffy Aurél részéről beadott indítványt nem pártolom. Husz éve, hogy tagja vagyok e magas Háznak és mindenkor megszavaztam meggyőződésből a kormányokon ülő férfiaknak ezen költségvetéseket, a melyek előterjesztettek.

Támogatam őket mindenkor hazafias törekvésekben, de e mellett az egyházpolitikai kérésekben önállóság gondolkozva, függetlenül szavaztam. Ez az eset áll elő ma is, hogy amidőn én a költségvetést a kormány-
nak megszavazom, az általa felszínre hozott egyházpolitikai programot nem helyeslehetem, minék következtében gróf Szapáry Géza ur indítványához járulok.

Megszokott szónoki eloquenciájával s mely készségeire valló alapossgal fejtegette álláspontját a legzigorubb katolikus felfogás értelmében.

Beszédét gyakran szakították meg a felhangzó helyeslések és tetszésnyilatkozatok.

Érdekes jelenet volt, midőn beszédében a közvetlenül előtte ülő kultuszminisztert apostrofálta. A kultuszpolitikai zavarokért a püspöki karól egyenesen a miniszterre hárította. Utalt a radikális reformok nyomába járó szociális veszélyekre.

A jobboldal élénközlés fogadta a nagy váradi püspök harcias beszédét.

Teusch Dániel erdélyi szuperintendens úgy olvasta föl rövid felszólalását, melyben kívánja az 1868. törvény és az erdélyi 1791.

A lövésre fölriadt eselőség lámpa és fáklyák világával siettek a lövés színhelyére, hol az összefutott cselédek közül egy asszony vált ki, a ki fájó sikoltással ajkán, eszméletlenül rogyott át a lövés mellet, holt férjére, az uradalom egyik leghűbb kanászára, kit a betyár-
gyilkos golyója küldött a más világra, — mert ellenük szegült a disznók elhajtásában.

A lovas, ki közülünk kiválva, őrtült gyorsasággal rohant a betyárok után — Illés bácsi volt. Sárkány nevű lova, mely gazdájának vakmerő bátorsága által üszkőltetett, száguldozva rohant vele a titokzatos halál karjaiba.

Ezen az éjszakán tűnt el a vén zsan-
dár, kinek mellén a vitézségi érdemkereszt ragyogott — eltűnt oly nyomtalanul, hogy mindeztideig a legesélyesebb hír sem hallatszott felőle...

— s. — r.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Irta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Clare Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

XVI.

As asszony rablás.

(Folytatás.)

(82)

Moszkvától messze, elrejtett helyre, és minden bajtól megvédelmezve volt; de olyan igaz, mint a hogy

törvény föntartását. Ellenzi a polgári házasságot.

Gróf Csáky Albin válaszlott ezután röviden.

A miniszter nyilatkozatát zajosán megéljenézték.

A miniszter után egy ifjú szónok, gróf Zay Miklós következett, a ki általános feltűnést keltett szépen előadott és jól megkoncipiált beszédével.

Szontagh Pál a kormány egyházpolitikája iránt bizalmát fejezve ki, a költségvetést elfogadja.

A vitát ezután délutáni két órákor holnapra halasztották.

Hadgyakorlatok.

Az ez idei hadgyakorlatok, a melyek szeptember első napjaiban Vas megyében fognak végbe menni a felsége jelenlétében és több napig tartanak, oly terjedelmet fognak ölteni, a minőre eddig hadgyakorlatoknál még példa nem volt. A bécsi és még egy hadtest egyesítve az északi hadsereget fogják képezni, a gráci és zágrábi hadtestekből álló déli hadsereg ellenében. Ez alkalommal sokkal nagyobb számú katoná fog egymással szemben állani, mint két évvel ezelőtt Franciaországban és Oroszországban, mert ezúttal minden hadtest még egy harmadik honvéd, illetőleg Landwehr-hadosztályból is fog állani. A hadgyakorlatokra szánt területnek nem egészen közepén, de mégis közelében — Kőszeg városában lesz szállva a felsége a király az idegen állam-beli katonai meghatalmasítottakkal és kíséretével együtt és ugyanott lesz fejedelmi vendége a német császár is, kinek kíséretében valószínűleg ott lesz egyik sógora is. Ugyanitt fog lakni a hadgyakorlatok főintézője. A két uralkodó lakását valószínűleg a katonai előkészítők épületében fogják berendezni. A hadgyakorlatokat nagyszabású lovassági gyakorlatok fogják bevezetni; egyúttal arra is alkalmat fognak nyújtani a zárhadgyakorlatok a hadbiztonságnak, hogy a nagy csapatoknak aránylag szűk területen való élelmezése gyakoroltassék.

Gróf Kálnoky és Atzél báró.

Lapunk tegnapi számában megjelent nagyfontosságú politikai párbeszédre vonatkozólag, a melyet a Pesti-Naplóval egyidejűleg közöltünk, Atzél Béla báró a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A „Pesti Napló” május 8-iki esti lapja egy párbeszédre hoz tudósítást, mely néhány nap előtt köztem és gróf Kálnoky külügyminiszter közt a Nemzeti Kaszinóban lefolyt.

A párbeszéd nem egészen abban az alakban közöltetik, a mint lefolyt, a mi magyarázatát abban lehet, hogy én azt sem le nem írtam, sem le nem írtam, sem közlés végett be nem küldöttem.

Mindaz, a mi a párbeszédben reám vonatkozik, némely eltérésekkel lényegében teljesen megfelel a valóságnak, megjegyezve, hogy midőn Tiszák politikai utódosát és ténykedéseit a meghatározottabb és legerősebben mint téves elítélem, szándékai ösztönzésében és becsületében sohasem kétkedtem, valamint rólu nyilatkozva e kifejezéseket „rendszeres áruklodás, rágalmazás” nem használtam.

az ég felettünk van, hogy nekem nem lett volna szabad házasságra gondolnom — nem, soha! Miért bujtál tehát az én nevem oltalma mögé, mint egy erős fal mögé, hogy aztán a szeretőddel tréfálj izz belőlem? Ti mind a ketten azt gondoltátok, hogy Morozov egy gyenge öreg ember, akit nem lesz nehéz feladat megcsalni!

— Uram, nem úgy van — zokogta Eléna térdre borulva — olyan gondolat soha sem jött a fejembe! Olyan gonoszra soha sem gondoltam. Abban az időben a Lengyelországban volt!

A Morozov szemei szikráztak, de fékezte magát, és csak keserden nevetett.

— Ugy van. Akkor nem tudtam mind ezt beismerni, később határozottatok rá magatokat. Ugyanazon este egyeztetek meg benne a kertben a sötét mellett, midőn én úgy fogadtam őtet mint a saját fiamat.

Eléna, mond meg nekem, valóban azt gondoltad-e, hogy titkodat nem fogom felfedezni, hogy szegénységet elfogadom és hogy bűns felelősséget és ellenségeséget, — az ő szeretőjét nem tudom miképpen megbüntetni?

Eléna rémülve nézett a férjére. A Morozov arcán a hideg határozottság kifejezése volt.

— Doozheena Andreitch — mondta az asszony — mit szándékozol cselekedni?

Az öreg nemes egy hosszú pisztolyt vett ki a zsebéből.

— Mit fogsz cselekedni? — kiáltá ismét Eléna, hátra húzódva.

— Ne félted magadat! — mondta Morozov, én nem foglak téged megölni, vedd a kezdetbe a gyertyát és küss!

Morozov gondosan vizsgálgatta meg a pisztolyt és az ajtó felé ment. — Eléna nem

Nem felel meg azonban a tényállásnak minden pontban az sem, a mit a tudósítás a külügyminiszter szájába ad.

Igy e szavakat: „Hát azok a folytonos demonstrációk a báró ur mellett beszélnek, melyek a 49-es tendenciákat” napról-napra erősítik? — „S a báró ur meg tudná-e mondani, hogy Apponyi mit akar?” — a külügyminiszter nem mondotta.

Nem mondotta a külügyminiszter azt sem, hogy Magyarország korrupciólétezik vagy létezett. A korrupciónál mint fogalomról csak általánosságban beszélt.

A mi végre a közlemény azon részét illeti, mely e szavakat mondja gróf Kálnokyval: „Hiszen önök legújabb időben valóságos versenyt futat (Weitrennen) rendeznek a Kossuth-kultuszban”, — erre az észrevételtem, hogy: midőn kijelentettem a miniszter előtt, hogy a honvédszobor leleplezésénél diszmagyarban fogok megjelenni, — azt jegyezte meg: „Mire való ez a versenyfutás a demonstrálásban.”

Budapest 180B. máj, hó 8-án.

Br. ATZÉL BÉLA.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, május 10.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt pénteken, (május 12.) jelenik meg.

— **Áldozó esütőrtök,** a Megváltó menyemenetelének szent ünnepe lesz holnap, Jézus Krisztus ugyanis, a szent írás szerint, feltámadása után, negyven napig a földön tartózkodott; megjelent tanítványainak, hogy bebizonyítsa előttük a halhatatlanságot, oktatta őket, hogy tanai a lelkekben mélyebb gyökeret verjenek. Negyven napra azután menybe ment és tíz nap múlva küldötte le a vigasztaló szent lelket, melyet pünkösztör fogunk ünnepelni. A holnapi nap nagy ünnep minden vallás felekezeteinek. A katolikusoknál ezen a napon áldoznak először a gyermekek, a protestáns felekezeteknél pedig ezen a napon vesenek urvacsorát. E szent cselekedetet minden valós felekezetenél oktatás, tanítás előzi meg. Az első áldozás, vagy első urvacsoara vétel ihlettel tölti el a gyermek szívét, áthatja lelkét a hit boldogító érzése, megerősíti benne a halhatatlanság iránti meggyőződést és lényét ifjú képzelmében egy tisztult légkörbe emeli, közel hozza lelkét az alkotóhoz.

— **Dorlat és mosolyog** mi ránk Kolozváriakra a reggel óta. E kellemes tapasztalatra ébredt fel mindenki a jó kedvet szerzett a hideg, zimankós idő után mindenkinek. A felül rügyek majdnem szemlélőként bontakoztak ki burkaikból, a zangorodott zöld levelek simultak, a fecsék, melyek dideregve húzódtak meg, vidáman kezdek már kora reggel röpkedni az ereszek alatt levő lakhelyük körül. A gyalui havesok ormain a fehér hó csilámlik a távol napsugárban, nálunk azonban már a verőfény meglehetősen meleg is adott, a mi reményt nyújt arra: hogy nem sokára nyíljon a pünköszt róza.

— **A keresztjáró napok** a mai nappal befejeződtek. A kedvezőtlen eső, sáros és hideg idő miatt a processió egyik napon sem került ki, hanem a főtéri plébánia templomban tartották meg, mindent. A szertartás mind a három napon egy csendes misével kezdődött reggel 8 órákor melyen Biró Béla apát-plébános celebrált a csendes misék

alatt a belvárosi rom. kath. leányiskola énekkara énekel szép csengő, tiszta hangon, felemelő éneket. Többször a Sánta István kántor szakértő vezetésével Imréné Mohl Irma és Némethy Lenke tanítónők gondos felügyelete mellett. A csendes mise után következett a processió, melyet Biró Béla apát-plébános a keblü papok assistentiájával vezetett. — Erre következett az ünnepi mise, melyet minden nap azon templom paposa tartott meg, a hová randes körülmények között a körmenet szokott vonulni. Így hétfőn a piaristák, Dániel Joachim házfőnök teljes piarista assistentiával predikált egy piarista tanárjelölt. Kedden az óvári szent. Ferenczrendiek P. Imre Márk, házfőnök predikált a ferenczrendiek felkérésére folytatán Szabó Ádám premonstri kanonok-tanárjelölt. Szerdán a minoriták, celebrált Dobrovizky József házfőnök, predikált egyik minorita tanárjelölt.

— **Konfirmáció.** A unitárius egyházakban holnap tartják az ünnepélyes konfirmációt. Ez alkalommal istentiszteletet fognak tartani s mindkét nemű levő növendékeknek szent beszéd kíséretében osztják ki az első urvacsorát.

— **A belvárosi rom. kath. leányiskola** növendékei ma délután végezték husvétüi gyónásokat, mert holnap, áldozóesütőrtökön szokott a főtéri templomban az első áldozás a legnagyobb fény és pompa között megtartatni, mire nemcsak a szülők hanem az olvasók figyelmét is felhívjuk.

— **A budai honvédszobor** leleplezésére meghívták Kolozsvár városát és Kolozvármegyét, a szobor leleplezés előkészítő bizottság részéről Kolozvár város tanácsa e héten vagy a jövő hét elején közgyűlés elé terjeszti ezt az ügyet a ajánlani fogja, hogy küldöttségileg képviseltesse magát a város. Kolozvármegyére részéről hasonlóképpen ma d. e. tárgyalják a dolgot az alispán elnöklelete által tartott értekezleten és megállapodtak abban, hogy a vármegye szintén küldöttségileg vegyen részt a hazafias ünnepélyben.

— **Honvédek figyelmébe.** A budai honvéd-szobor leleplezési ünnepélyére vonatkozó, a felránduló honvédek részére szükséges tudni valókról részletes utbaigazítást fog közölni a Kolozsvárt megjelenő 1848—49 Történelmi Lapok máj. 15 száma, hivatalos helyről, a szobor-bizottság kebeléből. A lap a kolozváriak részére már vasárnap meg fog jelenni.

— **Vizvezetők mi ziseria.** A vizvezetők házaikba berendezett háztulajdonosok, a mit a kincses Kolozsvárt ez is létesült, nyugodtan éltek s minden kellemetlenség nélkül fizették a díjakát, soha a zavart nem ültette fel fejét, míg dr. Generich Antal egyetemi tanár elnöksége alatt szervezett bizottság intézte az ügyet a legnagyobb tippintatossággal. Most, hogy a nemes Tanács kezébe vette az ügyet és vizvezetők igazgatóságát szervezett Salamon Antal városi tanácsos igazgatósága alatt: változtak az idők, de a fájdalom, a körülmények is. Ez igazgatóság f. év április 1. kelettel egy „kiróást” kézbesített április közepén az érdekeltektől háztulajdonosoknak, melyben egyidejűleg az 1-6 évnegyedre esedékes vízidíjak 8 nap alatti kifizetését rendeli el hatósági auctoritással, mit az érdekeltek április 20-ig többnyire teljesítettek is. Aztán telnek a napok... Néma csend uralt... semmi tudósítás, semmi felszólítás; a békés háztulajdonosok nem is sejtjén, hogy oly feleletet töltö volna a II. évnegyedre esedékes részlet kifizetése, várnak június végére, midőn kötelezettségük határideje lejár, most ha előleges részleteket ohaítana az igazgatóság, gondolkod, úgy bizonyára az első felszólítások követelte volna mindkét évnegyedre esedékes részletet ép oly jogosult lévén az április közepén, mint május elején. Hja! Rosz az idő-

járás... És valóban e hó 7-ki kelettel egy „Értesítés” érkezik, melyben tudatják: „hogy miután a házvezetők után 1893. év II-ik negyedére esedékes vízidíj, ismételt felszólítás dacára, máig sem fizette be, házvezetőkét ma a utcán főcsővel elzárjuk s figyelemrejtjük, hogy az utcán elzárócsap kinyitása büntetés terhe alatt tilos.” E szerint tehát ezen „Értesítés” a legridegabb consequentia mellett is két rendbeli felszólítás kellett megelőzze, melyeket senki nem látott, ergo át sem vehetett s így még kevésbé lehetett tudomása a gondos igazgatóság bíros kívánságairól. És mindezekre a szokott felvilágosítás ez: R. M. L.

— **Rendeléses az express levelek körül.** A Budapest Kolozsvár postakézbítés körül türethetetlen rendtelenség uralkodik, a mi szó nélkül nem hagyható. Ime a példa. Feladnak Budapesten lapunk címére egy express ajánlott levelet e hó 8-án, megérkezik Kolozsvárra s kézbesítik 9-én este 8 órákor. Ez express levél feladása után, fizetetlenül feladják az express levélben foglalt közlemény végét. Ez megérkezik 9-én reggel pontosan. Tehát a támaság az volna ebből, hogy a fizetetlen leveleket gyorsabban és lelkiismeretesebben kézbesítik, mint a korábban feladott express leveleket. Miután azonban az express levelek körül ez a rendetlen eljárás türethetetlen, a posta igazgatóságot felkérjük a baj orvoslására.

— **A kolozvári állami tanítónőképző-intézet** ünnepekör 1893. évi május hó 14-én tartandó zártnappályt tartanak.

— **A tanárjelöltek majálisa** lesz az első most szombaton, melyre egy városból, mint a vidékről sokan készülnek. A táncszalon kiváló díszrel lesz ellátva és alkalommal és villanyfény alkalmazzák. Bizonyos, hogy ez idei első majális sok szép leánynak találkozhelye lesz, mit a fiatalág figyelmébe ajánlunk.

— **Villanyvilágítás a Lövöldében.** A Lövölde az idén még szebben lesz kivilágítva, mint a m. évben. A kolozvári korszolázó egyet 240 frtért két új nagy Siemens-féle, széncsucsos villanylámpát hoztatott, melyeket a teremben fognak kipróbálni legközelebb a tanárjelöltek majálisa alkalmával, mely ebből előre láthatólag, tündéri fényben fog uszni.

— **A kereskedelmi akadémia** ifjusági önképzőköré Farkas Sándor elnökle alatt szorgalmasan, teljes erővel készült holnap 11 órákor tartandó zártnappályra, melyre sokan megígérték megjelenésüket. A ször program és e törekvő ifjuság meg is érdemli teljes mértékben a rendes, szép közönséget.

— **As egyetemi körnek** f. hó 9-én tartott zárkögyűlésén a tisztviselők tették meg évi jelentéseiket, melyeket a közgyűlés tudomásul véve, Generich Vilmos e. i. elnöknek a kör érdekében hivataloskodása alatt kifejtett odaadó munkásságáért jejjző könyvi köszönetet fejezte ki. A szűnői választmány megalkattatott, elnöknek Sándor László, titkárnak Hunwald Lajos, pénztárnoknak Kovács Béla választattak meg.

— **Gergely napja volt tegnap.** Boér Gergely kolozvári zenetanárt, az állami titánitól képző intézet kintő és lelkes zenetanárát tegnap egymás után keresték fel egyesek és testületek, hogy névnapja alkalmából kifejezést adjanak annak a tisztületnek, a mellyel adóznak a kintő tanárnak s a

tőn Morozovra vetette magát. A küzdelem kettőjük között rövid volt, az öreg ember, a herceg kardjától lettve a földre esett. Vya-zemski Elénához szaladt, de a mint Eléna a véres kézz érintést érezte, hangosan sikoltott és eszméletlenül rogyott össze. A herceg a karjaiba vette, és lerohant vele a lépcsőn. A kapuban készen állottak a lovak. A herceg eszméletlen térhével a nyeregbe vetette magát és egy csapat fegyveres szolgától kísérve elnyargalt.

A Morozov házában nagy szörzavar volt. A szolgák lakása lángokban állott; — a ház-
iak közül többen meg voltak öltve és az asszonyok eszeveszetten szaladgáltak, hogy a dühös opritchnik elöl meneküljenek. A Chomyak szakaaza a ház kirablására használta fel az alkalmat és az udvaron csakhamar egy nagy rakásban drága butorok, arany és ezüst edények s drága préme voltak felhalmozva. Chomyak e kincsek mellett állott őrt, erős hangja még a lángok moraját is felfelfalta.

— Ez nagy szerető! — kiáltá a karjaival hadonázva — ez aztán az igazi mulatság!

— Chomyak! — kiáltá az egyik Opritchnik — az öreg ember elmenekült egy csolnokon! Utána menjünk vagy nem?

— Felesleges! Felesleges! Az ördög vigye el! Eh! fiúk! Oltsátok ki a tüzet, mert máskülönben mindnyáján megfuladunk!

— Chomyak! — kérdezte egy másik — mit csináljunk Seryebryanyval?

— Egy ujtotokat se tegyék rá! Állíts egy őrt melléje és ügyeljenek, ne hogy elmeneküljön! A czár elibe fogunk vinni és megöljük, hogy minő itéletet mond reá! — Ti mindnyáján tanuk vagytok arra, hogy herceg Afanazi Ivanovitchot miképpen támadta meg! És a czár Opritchnikjével mit csinált!

(Folyt. köv.)

dok zörrenése, káromkodásokkal, kiáltásokkal és az első testek zuhanásának a hangjával vegyülve. Kemény titések visszhangoztak az ajtón.

— Uram — kiáltá Vyazemski — nyisd ki az ajtó, vagy az egész házadat össze-rombolom.

— Herceg, azt nem tudom nekem elhinni — válaszolá Morozov mélosággal — nem tudom elhinni, hogy egy orosz nemesnek a vendége annyira megtudna magáról feledkezni, hogy a házigazdája feleségét erőszakkal próbálja elvinni! Méhsőrmőn nagyon erős volt és a fejébe ment, légy türelemmel, fektüdj le, aludj ki magadat és holnap reggelre elrejteted ezt az örütséget. Azonban, én nem fogom elfelejteni, hogy a vendégem vagy.

— Nyisd ki! — ismétlé a herceg és az ajtó betörti próbálta.

— Atanasi Ivanovitch! Jusson eszedbe, hogy ki vagy, hogy te nem vagy rabló, de herceg vagy és nemes!

— Én Opritchnik vagyok! Én a becsület érzelmét nem ismerem! Én a te feleségedet szeretem, hallod uram! Én nem érek szegényt; én kész vagyok egész Moszkvát elhamvasztani, hogy Elénához juszak!

Hirtelen fényes világosság lett a szobában. Morozov látta az ablakon keresztül, hogy a szolgák lakása égett. Ugyan abban a pillanatban a Vyazemski dühös döngtetése alatt az ajtó engedett és a herceg megjelent a lépcsőn, a tűz fénye megvilágította az alakját, egy tört karddala kezében. Fényes egyenruhájá foszlányokban csettgett rajta és vérel volt borítva. Világos volt, hogy az Eléna szobájához nem érkezett komoly küzdelem nélkül.

Morozov majdnem egyenesen Vyazemskira lött; de az öreg nemes keze reszkett és a golyó az ajtó felet érte; a herceg rö-

szereketnek, a mellyel az őszinte jó barát iránt viseltetnek. Az ünnepelt szívesen fogadta az üdvözlőket, kiknek jó kívánságaihoz mi is igaz szívből csatloljuk a magunkat.

— **A kolozsvári „Mária Valéria” árvaház** egyet év. rendes közgyűlését 1898. május 14-én d. e. 11 órakor a város házmesterében tartja meg, melyre minden alapító, rendes és pártoló tag, valamint az érdeklődő közönség tisztelettel meghívatik. Zeyk Józsefné elnök. Gyulay Lászlóné, titkár.

— **Kényszer tüzoltóság.** A kolozsvári önkéntes tűzoltó egyület tegnap parancsnoksági gyűlésén elhatározta, hogy memorandumot ad be a városnak az iránt, hogy hozza be a város a kényszer tüzoltóságot, mert az önkéntes tűzoltóságban hova tovább mind inkább lankad a kedv, a minnek okozója a közönség is, mely a tüzoltók működését csak vész alkalmával méltányolja. A tüzoltók a gyakorlatokat ritkán s kevesen látogatják s így ha nagyobb vész üt ki, gyakorlatlan erők működésétől az egyület nem reméli azt az eredményt, mely előre nem látott nagyobb tüzeseteknél megkívánatik.

— **Ürmösey Lajos** hirlapíróról a fővárosi sajtó után azt írta, hogy kormány-párti lapot szándékozik indítani. Mint most Ürmösey Lajos minket értesít, eszé ágában sincs lapot indítani, mert történelmi tanulmányai minden idejét igénybe veszik. E hó végén M.-Vásárhelyre utazik adatokat szerezni újabb munkájához.

— **Majális.** A gyógyszerészek majális ideje mind inkább közeledik. Jó híre a mulatságnak már régóta megvan s az előbbi évekhez méltó lesz az idei is. A rendezőség nagyban buzgólkodik, fáradság a siker érdekében. A táncstermet Duchony fogja az ő jó izlésével díszíteni, villanyvilágítás fog nappali fényt árasztani. A közönséget egy igen ügyes, Herczenberger J. jó hirt zeneszerzőnk által az alkalomra írt „Patyikus csárdás” fogja meglepni, melyet Kócsó Antalnak 14 tagú jó zenekara fog játszani. A tánczolni szerető ifjúság figyelmét a mulatságra felhívni fölétele; a patyikus majálisról nem szoktak azok ügysem elmaradni. A meghívók a múlt héten lettek szétküldve. A kik tévedésből nem kapták volna meg, s arra igényt tartanak, kéri a rendező bizottság, hogy nevéket Wolff gyógyszerész győgytárában kitett ivre feljegyezni szíveskedjenek.

— **A széplő-egylet** javára egy forintos nyugtáikat kiavították: Olgyai János Pál Albert, Márkovics Lajos, Részakay Károly, Merza Lajos, B. Bercezy János, Kollát Sándor, Hirsch Lajos, Scharschmidt György, Raffinger Sándor, Deák Gyula, dr. Szűcs Emil, dr. Szabó Józsefné. Az együletet választmányára a nemesszávú adakozóknak halál közönségét nyilatkozták.

— **Havas és árva.** Fogaras megyéből Alsó-Komána mellől, Királyhalmáról vesszük ezt az értesítést: Tegnap egész délután keményen havazott, a hó 30 cm. vastag, az amugy is gyenge vetésekben óriási kárt okozott, a legelőről minden lábas marha istállóba szorult, önkormányt egész vidéken nincsen, pénzért se lehet kapni, reggelre 5 fok a hideg. Az Ölt folyó mindent elárasztott, víz alatt állanak az összes kincstári uradalmak. A hó olvad, de még erősen tartja magát, még 48 óra elteltével is állani fog a hó a vetéseken. A mit az árvíz elönteni nem tudott, azt most a fagy teszi tönkre.

— **Az E. K. E. kolozsmegyei osztálya** kedves meglepetést szerzett mindazoknak, kik az első kárpát-estélyen jelen voltak. Kiadta a ugyanis egy emlékkönyvet az estélyen tartott felolvasásokat és az előadott énekek számok szövegeit. Valóságos ujdonság számba megy ez az irodalmi termék, mert ritka eset, hogy egy estélynek olyan hű becsét örlizhesse meg, mint a hogy ez a füzet azt megteszi. Szadeczky Lajos dr. elnök két cikellyel is gazdagítja a füzetet, egyik elnöki megnyitói beszéde, másik felolvasása. Mindkettő szép, élvezetes és tanulmányos. Gyulai Farkas humoros előadása mulattató és szellemes cserevés. Böldi Emma grófnő szép dalainak, valamint Schlaufella énekeinek szövegét szintén közli a füzet. Sella fogják olvasni a Göcsy Géza székely dalait, mely eredeti székely kiejtésben van lenyomatra. — Az osztály működését a gyűlési tudósítások tüntetik föl. A füzet ára 40 kr.

— **Felvilágosításul.** Egyik helybeli elemi iskola igazgatójának lapunk május 6-iki számában megjelent „Helyreigazítás” című soraira az ottan érintett tanítónál azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a múlt hó végén őt egy a tanügy iránt érdeklődő egyén felkérte, vezetés be osztályába, hogy annak berendezését és a tanmenetet megismerhesse. Erre az érdeklött tanítónál annál készségesebben ajánlkozhatott, mert véleménye szerint bárkit bebohosíthat az osztályba, a ki az iskola és tanügy iránt érdeklődik a nélkül, hogy a vezértanító engedélyét kellene kikérnie. Az illető csak is a nevezett tanítónál osztályát akarta megtekinteni, s nem általános iskola látogatás volt a célja. A vezértanító amaz állításával szemben, hogy az érdeklött tanítónál igen gyakran vendégekkel jár az órákra — azt

jegyzi meg, hogy ő az egész tanévben csak is egy tanóra alatt vezetett be egy végeztet óvónét, ki tanulmányozási célból tett az egyszerű látogatást, nem pedig azért, hogy ott „szórakozzék,” vagy, hogy mást „szórakoztasson.”

— **A tifusz betegsége** a rendesnél nagyobb számban és súlyos mértékben lépett fel Kolozsvárt. A Károli-kórházban tíz súlyos tifusz beteg fekszik. Jó lesz az embereknek ügyelni az egészségükre.

— **Eladó** egy egészen új női hajító kocsik. Értekezhetni az „Ellenzék” kiadói-vatálában.

— **Igazságügyi kinevezések.** Az igazságügyi miniszter Dániel Imre nagyszabani kir. törvényszéki joggyakornokot az algyógyi, és Dániel Lajos az abrúdbányai kir. járásbírószághoz aljegyzőkké nevezte ki.

— **Áradás.** A Sebas Kőrös egész védvonalán rohamos áradás állott be. Tegnap délután az ármentesítő társulatot táviratilag értesítették, hogy Causáról óriási víz-tömeg zudul Nagyvárad felé, melynek ideérkezését éjjelünkra várták. A társulat mindenfelé erős őrséget és megfelelő munkasort rendelt a töltésekre.

— **Eljegyzés.** Szegedi Zoltán a kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulatának titkára, e hó 7-én jegyezte el özv. Major Istvánné kedves leányát Pirokát.

— **A banffy-hunyadi Állami iskolában** fennálló tanulók köre 1898. május 11-én (csütörtökön) d. u. 3 órakor Arany János emlékére ünnepélyt rendez.

— **A nagyenyedi ev. ref. tanítóképző intézetben** az idej tanítóképesítő írásbeli vizsgálatok május 31-én, a szóbeliek ellenben június 26-án kezdődőleg fognak megtartatni. Folyamodni kívánók okmányokkal felszerelt kérvényeiket május 24-ig terjeszték be az igazgatósághoz. Nagyenyed, 1898. május 9. Nagy Lajos, képviselő.

— **Mennyi pénz forog?** A függő állam-adósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben ülést tartott s az államjegyek forgalma összegét a saját költségzése alapján 1, 5 és 50 forintokba 312 millió 465 ezer 236 forintnak találta. A közpénzügyi miniszterium hivatalos közlése szerint a sobányakra bekoblezett és forgalomban levő zálogjegyek összege 99 millió 528 ezer 150 forint.

— **Gróf Marsigli Magyarországon.** A m. tud. akadémia befűli ülésén Thaly Kálmán igen érdekes jelentést tett előzővalobolnag gr. Marsigli-iratról. Gr. Marsigli Lajos Ferdinánd a nagy török háborúk alatt, a XVII. század második felében sok évet töltött hazánkban, mint mérnök tábornok. Résztvevett Budavár ostromában is; beutazta az országot mindenfelé s a mit látott mindenről írt, rajzokat vett föl; ő lett figyelmess a római sáncokra, a Csörös árkára is. Munkái, iratai nagybecsűek hazánkra. Valódi tudós volt, ki Budavár bevételekor is a rászó hadi szakmányul könyveket és iratokat kért, melyeket szűlvárosának. Bolgnak küldött. Magyarul és törökül is megtanult. Levelezése rendkívül nagy és becses. A császáriak rut halálansággal bántak vele, hóhár tépte le a tisztí bojtját, de XIV. Lajos király fényesen rehabilitálta és Marsiglit bizta meg, hogy Rákóczi szabadságharza gyámoltására francia lobogók alatt betörést kísértessen meg Fiuménál és Triesznél. A flottademonstráció 1706 tavaszán meg is történt, mire Bécsben fegyverszünetet kötöttek Rákócival. Thaly főleg a Rákóczi-kort érdeklő levelezések végett járt Aolagnában, hogy Marsigli iratait átkutassa.

— **Megmérgezett násznép.** Parabrita olasz városkában egy megalasztott egy egész lakdalmas népet megmérgezett. Angela Pispics, egy mézárósnak éppen nem erőnyes neje a mézárós tudtával régóta vizonyt folytatott egy Caggula nevű asztalossal. Ez azonban megunt a féktelen életet, megkért egy tisztességes leányt, akivel a napokban lett volna az esküvője. — Egyik múlt vasárnap volt az esküvője, éppen mikor Parabit a védőszentjének ünnepét ülte, azaz bucsu volt. A templom előtti tér mésekalásos és látványos bodékkal volt tele, melyet lakadalmas nép végig járt. Azután fölkerelkedtek a Pispicskéhez mentek vacsorára, a kik őket meghívták. Hal volt az asztalon, amire tudvalevőleg elkerülhetetlen a bor. Pispicsné azt mondta, hogy majd ad ő. A szekrényből elővett egy üveget s mindenkinek töltött, még egy kis gyereknek is s hosszú unszolására ő maga is ivott, de csak igen keveset. Negyedóra múlva a gyerekek iszonyu fájdalmakról panaszkodott s összerogyott. Caggula segíteni akart rajta, de őt is elfogta a fájdalom, mely azután egymás után kiűrt a jelenlevőkön. Reggelre Caggulát, ifjú nejét s a gyermeket halva, a többiek pedig elbódulva találták. Magán Pispicsné is kiűrt a mérge hatása, de nagyobb baja nem lett, mert keveset ivott. A megmérgező asszonyt elfogták a férjével együtt, mert valószínűleg ő is be volt avatva a titokba.

— **A fűrdés tízparancsolata.** A hamburgi nyilvános egészségügyi egyesület a fűrdőzők számára következő tízparancsot állított össze: 1. Ne fűrdőj heves lelki felindulásnál. 2. Ne fűrdőj hirtelen rosszullétnél vagy tartós bajnál. 3. Átviasztott éj vagy fáradságos munka után ne fűrdőj, míg pár óráig ki nem pihened magad. 4. Ne fűrdőj, ha nagyon jól látkál s különösen ne, ha sok szeszest italt ittál. 5. A fűrdőhöz lassu tempóban sétálj. 6. Odaérkezvén, tudakozódjál a víz mélysége áramlata felől. 7. Lassan vetkőzzél, de aztán mindjárt a vízbe menj. 8. Fejjel előre bukjál a vízbe, vagy legalább, ha ezt nem tudod, vagy akard, gyorsan bo-csótközöl viz alá. 9. Ne maradj soká a víz-

ben, kivált ha nem vagy erős testalkotással megáldva. 10. Fűrdés után a vérkeringés előmozdítása céljából dörzsöld jól testedet, aztán öltözz fel s mérsékelt testmozgást csinálj.

— **Rózsaleány-ünnep Szentivá-nyon.** Az alapító Karácsonyi Guidó gróf rendelkezése szerint a rózsaleány-ünnepet felváltva Solymár, Vörösvár és Szentivány községekben folynak le. Az idén a három éváb falu közül az utóbbi volt soron, a hol nagy vigaságok között tegnapelőtt ülték meg az ünnepet, melynek szép idő kedvezett. Ennek is köszönhető, hogy az általánosan szeretett rózsaleány, Baross Károlynának, a környék egész intelligenciája díszes fogaton adott fényes kíséretet. Az ünnep vasárnap reggel 9-kor kezdődött a val, hogy a rózsaleányt a falu határára parasz-bandérium fogadta. A menetet Ivánka Pál szolgabíró nyitotta meg s Ekhardt Géza községi jegyző tartott üdvözlő beszédet, melyet befejezve, remek csokort nyújtott át a rózsaleánynak. Az esküvést mise előzte meg Angeli Márton plébános magyar beszédével, aztán pedig a rózsaleány a bíró lakásában átvette az alapítványból kijáró 600 frtot. A násznép intelligens eleme erre az uradalom erdészlakába tért mulatni élen a rózsaleánnyal, a falu népe pedig a lekodalmas házánál részeseit lakulusi lakomában. Este táncmulatság volt, mely viradigt tartott a legvidámabb hangulat mellett.

Szerkesztőségi üzenetek.

L-nak. Az Emke közgyűlése e hó végén less Deesen. A közgyűlésre eddig bejelentették megjelenésüket a többek közt Ugron Gábor, Apponyi Albert gróf, Eötvös Károly, Horváth Gyula országgyűlési képviselő stb. A közgyűlésre vonatkozó mindenféle felvilágosítás szívesen szolgál az Emke titkári hivatala — Kolozsvárt.

Barátnak. V.-Hunyad. Az 1868 évi XXXVIII-ik törvények I. fejezet 1-ső §-a mondja ki az általános tankötelezettséget, mely azon év szeptember 1-én kezdődik, melyben a gyermek az iskolai év megkezdéséig, betölti a 6 évet. Midőn ezen törvény szentesítve lett, ezzel ki lett mondva az is, hogy a gyermek iskolaképessége a 6 éves kor betöltésekor kezdődik.

K-nak. M.-Vásárhely. A kolozsvári nemzeti színháznak jelenleg csak egy operette primadonája van, Sipos Etelka. Hogy a Szulánt és más olyan operett, a melyben több nagy nő szerep van, hogy fogják eléadni M.-Vásárhelyt, azt bizony mi sem tudjuk elképzelni. Lagfeljebb vendég művésznőkkel fog Ditról ezen a hiányon segíteni.

Leándernek. — Sz.-Udvarhely. Mindig arra törekedünk, hogy lapunk tartalmilag teljesen kielégítsen minden várakozást. Igyekeztünk örökké, hogy gyors, biztos s jól értesítő — minden tárgyat felöllel lappal kedveskedjünk olvasóinknak. S hogy mindez mennyire sikerült, mutatja azon szép pártolási, melylyel a többi lapok felett szerencsénk van s dícselkedhetni.

Még egy papnak. A fakultatív polgári házasság szerint a házasság-teleknek szabad tetszésére van bízva, hogy a felekezeti lelkészek előtt, vagy pedig a polgári hatóság előtt kössék-e meg a házasságot; mindkét megkötésnek — ha az a törvényileg elészabot követelményeknek megfelel, — egyenlő joghatálya van.

X-Y. M.-Vásárhely. A küldött nyíltéri ozik csak egy közölhető, ha valaki aláírja önközt. Azért a lapban névtelenül fog megjelenni, ugy a mint a cikkek be-küldve lett.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata)

Országgyűlés.

Budapest, május 10.

A képviselőház mai ülésén napirenden a sommás eljárásról szóló törvényjavaslat tárgyalása volt.

Ellens beszélték Holló Lajos és Veszter Imre.

Mellette Teleszky István. Ezután a ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A részleteknél Teleszky határozati javaslatot nyújtott be.

Szilágyi beszélt ezután.

Főrendiház ülése.

Budapest, május 10.

A főrendiház mai ülésén folytatták a költségvetés tárgyalását. Zichy Antal gr. Gajzágó Salamon, gr. Pálffy Móricz, Zelenka Pál, Hornig Károly püspökök felszólalásai után Szász Károly püspök mondott nagyhatású beszédet a kormány egyházpolitikájá mellett.

Albrecht főherceg esete.

Budapest, május 10.

Albrecht főhercegről a fővárosban az a hír terjedt el, hogy a guta megütötte.

A délutáni órákban Bécsből szerzett hiteles információk szerint a hír alaptalan.

A főherceg délelőtt lovagolt Nincsen semmi baja.

Városaink neve külföldi lapokban.

Budapest, május 10.

A földrajzi társaság elhatározta, hogy teljes erővel oda fog hatni, hogy a bel és külföldi idegen nyelvű lapok városaink nevét eredeti hangzással közöljék s nem elferdítve, vagy lefordítva.

Politikai hangulat.

Bpest, május 10.

A politikai világban nagy lehangoltságot idézett elő a főrendiház magatartása a költségvetés tárgyalása alkalmából.

A liberális elvűek bosszankodnak az ellenálláson.

Különböen nyílt dolog, hogy az ellenállással célt nem érnek.

Politikai párbajok.

Bpest, május 10.

A tegnap délután tartott lövésznyen Atzél Béla báró megkérdezte gróf Hadik Barkóczy Endrőt, hogy igaz-e, hogy a gróf Kálnoky külügyminiszter és a közte lefolyt párbeszéd közlése miatt megjegyzéseket tett. Hadik gróf a kérdésre kijelentette, hogy igaz és most is azt mondom, hogy inkorrekt volt a közlés.

Aczél Béla báró erre provokálta Hadik grófot.

Egy újabb párbajról is beszélnek. Gajári Ödön a „Nemzet” szerkesztője ugyanis lapjában „Illetéktelen befolyásolás” cím alatt a Kálnoky és Atzél Béla között lefolyt párbeszédhez vonatkozólag a többek közt a következő megjegyzéseket fűzi:

„A nemzeti kaszinó egyik kiválóan finom érzéséről ismert előkelő tagja azt a kérdést is felvetette, miként történhetik az, hogy zártkörű helyiségekben, bizonyos diszkrezióra mégis számot tarthatni látszó beszélgetés, szó szerint jelenjen meg egy lap hasábján.

Magunk rézéről bizonyos tartózkodással viseltetünk a hasonló beszélgetések reprodukálásával szemben. Azok tartalma — nem az Atzél b. által mondottakat illetőleg, hisz ezek jelentőséggel nem bírnak, — hanem a Kálnoky gróf szájába adott mondatokat tekintve, azt a benyomást tette ránk, hogy a helyreigazítás nem fog sokáig késlelni.”

„Atzél Béla báró csakugyan nem veheti nagyon lelkére, ha „illetéktelen befolyásolás” kísérletének sikere helyett a beszélgetést egyáltalán komolyan nem vesszük.

Es ez talán a legenyhébb kritika, nem a mondottakat, hanem magát az eljárást tekintve.

Mert a mi Atzél Béla báró urnak, a politikusnak eljárását illeti, e tekintetből a közvélemény ítélete csakis lesújtó lehetne.

Atzél Béla b., ki egyuttal szabadelvű párti képviselő is, a monarchia egyik legtekinélyesebb államférfiával való társadalmi érintkezését arra használja fel alkalmul, hogy saját pártját korrupcióról vádolja be; azoknak, a kikkel ugyanegy pártálláson van, valótlán törekvéseket imputál; Tisza Kálmán kormányzásának utolsó idejéről, az igazsággal homlokegyenest ellenkező czélzatokat fog reá, (hisz mindenki tudja, hogy Tisza Kálmán a Kossuth-kérdésben tett ígéret következtében távozott); és ezzel azt a bevallott czélját igyekszik előmozdítani, hogy azt a pártot, a melynek tagja, megbontsa és ennek az iránynak pártolására a monarchia külügyminiszterét „illetéktelenül befolyásolja.”

Im ez volna az egész dolog, komolyan felfogva.

Atzél Béla br. ur érdekében szívesen megtesztük, hogy az egésztől, mint komoly ügyről inkább tudomást sem veszünk.”

E megjegyzések miatt szintén párbaj van készülöben.

Hadik-Aczél ügy.

Bpest, máj. 10.

A Hadik-Aczél Béla br. párbaja ügyében újabb fordulat a mai délután nem állott be.

A párbaj alkalmasint elmaradt. Az érdeklő felek nem akarják a dolgot ki élesíteni.

Gyilkosság Szévíllában.

Budapest, máj. 10.

Szévíllában három gyermeket meggyilkoltak. A gyilkosság nagy szenzációzt keltett.

Hétársz asszony üvöltve követelte a gyilkosok kiadatását.

A katonaság szétkergette az asszonyokat.

Zarándokság a zégrábi érsekségre.

Budapest, május 10.

Drohobatzky Gyula, körösi görög katolikus püspök nagy papi kísérettel Rómába ment a zégrábi érsekség megszerzéséért.

Budai honvéd szobor és a Hentzi szobra.

Budapest, május 10.

Hivatalos helyről kijelentették, hogy a kormány a honvéd szobor tünnpélyen csak úgy vehet részt, ha a Hentzi szobrát is megkoszorúzzák, mert a Szapáry kabinet ígérete köti a kormányt ehhez (!!) Ez a képtelenség látszó hír, mint ismételve megerősítik, valóságos alapul.

Merénylet Ferdinánd ellen.

Budapest, május 10.

Ferdinánd ellen merényletet terveztek nászútja alkalmából.

Az utakon egész Viddinig sorkatonákat állítottak fel, a kik folytonosan czirkáltak.

Orionánál báró Földváry Lajos kerületi csendőr-parancsnok 45 csendőrrel a hajó álmásokat, vendégloket, munkás szállókat megészálta.

A merénylők bolgár emigránsok.

Tűzvészek.

Bndapest, május 10.

Nagy-Surány Sopronya nyitrai községek porig leégtek. A kár százezerekre rug.

Püspöki felszentelés.

Budapest, máj. 10.

Cselka Nándor szentszéki helynök felszentelése a belvárosi plebánia templomban e hónap 11-én lesz. Pontifikációt nagy egyházi pompával maga Vaszary hercegsprimás végzi. Jelen lesznek az összes főpapok.

Az eltűnt ékszerész.

Budapest, május 10.

Hertsko Gábor az eltűnt ékszerész holttestét ma hozták haza és délután boncolták fel. Hitelezői — amint az eset hírat vették — azonnal megrohanták az özvegy lakását. Hertsko nagyon sok adósságot csinált, sokakat becsapott és ugrott meg. Öngyilkossága azonban ki van zárva. A fején levő seb és egyéb zúzódások: az, hogy vele volt ékszerreit elrabolták, rablőgyilkosságot bizonyít.

Temetés.

Budapest, május 10.

Simon Gyulát, Mosonmegye főispánját ma délután temették Pinyén. Sopron és Mosonmegye tisztikara, Eszterházy főispán, Francios Norbert és a csernai cisztercita rend voltak jelen a temetésen. A halottas kocsit több mint száz díszesnél-díszesebb koszoru borította.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Női és uri ruhák

csak a

DÉNES JÓZSEF 100 év óta fennálló festődőjében festődnek a legszebbben.

Kolozsvárt, hossza-utca 2. sz. alatt.

1-2

FIGYELMEZTETÉS.

Felvezetések megállása végett figyelmeztetem a n. é. közönséget, vendégloket és elarusítókat, hogy az

eredeti

Dréher-féle sör

Erdély, Bihar- és Szilágymegye részére ugy palaezokban, mint hordókban

csakis egyedüli képviselőimnél

BOGNÁR és SZÁNTÓ czégnél

Kolozsvárt és Nagyváradon eredeti gyári áron kapható és rendelhető.

DRÉHER ANTAL

sörfőzdje Kőbányán.

Vonatkozással fentebbi nyilatkozatra, tájékozá végett értesítjük a n. é. közönséget, hogy palaezokban elarusított csak akkor tekinthető eredeti Dréher-félenek, ha annak dugasa **Dréher-féle bélyegzővel**, továbbá az általunk használt **ezimkékekkel** (vignetta) van ellátva.

Teljes tisztelettel

BOGNÁR és SZÁNTÓ.

(4-4)

Sz. 3884—1893.

Kisküküllővármegye főispánjától.

Sz. 356—1893. v. h.

432. (1—1)

Pályázati hirdetés.

E vármegyében kebeleztet Zsidve községében egy gyógyszer-tartár felállítására a 3015. számú belügyminiszteri határozattal kimondatván, ezen gyógyszer-tartár felállítási jogának elnyerésére az 1876. évi XIV-ik t. czikk 134. § a végpontja alapján ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik a kérdéses gyógyszer-tartár felállítási jogát megnyerni óhajtják, hogy gyógyszerész okleveleikkel és egyéb okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat folyó évi Julius hó 10-ik napjáig hozzám terjesszék be.

Később érkező pályázatok tekintetbe nem vétetnek.

Kisküküllővármegye alispánja.

Dicső-Szent-Márton, 1893. április 30-án.

H. Gál Domokos,
alispán.

426. (2—3)

Sz. 408—1893.

431. (1—1)

Arverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1893. évi 2161. p. számú végzése következtében, Sipos Gábor ügyvéd által képviselt „Kolozsvári kereskedelmi bank” javára Orosz Károly és neje ellen 350 frt s jár. erejéig 1893. évi április hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 312 frt 50 kr-ra becsült házi butor, varrógép-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. bíróság 3632—1893. számú végzése folytán 350 frt tőke követelés, ennek 1892. évi november hó 13-ik napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 46 frt 39 kr-ban bírósági már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, alperes lakásán, külközép-utca 15/A. sz. leendő eszközölésére 1893. évi Május hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Kolozsvártt, 1893. évi május hó 2. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

HASZONBÉRLET.

Báró Györffy Gézané tulajdonát képező,
Kolozsmegyében, Kolozsvár közelében fekvő

ajtoni birtok
több évre haszonbérbe kiadó.

A birtok áll: 525 kat. hold szántó, kaszáló és legelőből; lakház, gazdasági épületek, 70 darab marhára való istállóból; végül gőzcséplő gép és egyéb gazdasági gépek és felszerelésekkel.

Értekezhetni a tulajdonossal (Kolozsvártt, belkirály-utca 8. szám alatt) és ügyvéd Gajzágó Manóval (Kolozsvártt, belközép-utca 35. szám alatt)

418. (2—10)

Egészen újonnan berendezett
üveg-, porcellán- és lámpa-raktár.

Van szerencsém a nagyérd. b. közönséget értesíteni, miszerint Kolozsvártt, belmagyar-utca 4. szám alatti (Vécsei-ház) egy egészen újonnan berendezett

üveg-, porcellán- és lámpa-raktárt
nyitottam.

Bevásárlásaim személyesen eszközöltem; szem előtt tartva a mai jelszót: „Szépét, jót és olcsót!”
Raktáron tartok legkifinomott Amerikai és tisztított petroleumot. Üzletem a nagyérd. b. közönség partfogására ajánlva

maradtam tisztelttel:

415. (3—10)

MÜLLER JÓZSEF.

Mint különleges üzletet, ajánlom a nagyérd. b. közönség figyelmébe a nóm által dusan berendezett és a legújabb styl szerinti

előnyomtatási mintákat himzéshez,
igen mérsékelt árban.

ÉPÍTÉSEK

A legkifinomott szerkezetű, szaktekintélyek által legjobbnak elismert

Molnár-féle szabadalmazott BEVÉSO-ZÁRAK

kaphatók Kolozsvártt:

Kiss Ernő, Reményik L. és Fiai
uraknál és

Molnár Ant. Márton

szab. zár- és takaréktűzhely gyárosnál Szegeden.

418. (3—3)

szíves figyelmébe.

Arverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 2134—1893. számú végzése által Náthán Salamon ügyvéd által képviselt Rendes Szidor és Testvére cégéjére Várbelyi József és neje ellen 356 frt 85 kr. tőke és járuléai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás foganatosítása alkalmával f. évi április hó 15-ik napján bíróság le- és felülfoglalt és 437 frt 80 kr-ra becsült szoba- és konyhabeli butorok, szőnyegek, függönyök, 1 varrógép stb.-ből álló ingóságok, 356 frt 85 kr. tőke, ennek egyéb törvényes járuléai, jelen hirdetményi és az ezutáni költségek erejéig nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a városi kir. járásbíró 3591—1893. p. számú kiküldést rendelő végzése folytán Kolozsvártt, Belközép-utca 11. sz. a leendő eszközölésére 1893. évi Május hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérők becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kolozsvártt, 1893. évi május hó 7. napján.

LICHTENSTEIN JÓZSEF,
kir. bírósági végrehajtó.

Az erdélyrészi

Magyar Jelzálog hitelbank r. t.

Kolozsvártt,

Belszén-utca 3. (Nemzeti szálloda mellett.)

Rendkívül előnyös

törlesztési kölcsönöket nyújt

földbirtokra és házra,

legelőnyösebb feltételek mellett, a fél tetszése szerinti törlesztési időtartammal.

A kölcsön bármikor visszafizethető.

Különösen ajánlatos magasabb kamatozású kölcsönök **convertálása**, mely díj- és illetékmentesen eszközölthetik.

Városoknak és községeknek legolcsóbb községi kölcsönök adatnak.

Záloglevelek napi árfolyamon FOLLY VICTOR bank- és pénzváltó üzletében és az intézetnél kaphatók.

Az igazgatóság.

227. (20—26)

Tisztán kölcsönös. — Résztvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénzügyintézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió
frank.

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.
Biztosít
emberéletet
legkülönbözőbb és legelőnyösebb
módok szerint.
Prospektusokkal és tüzetezzel felvilágosítással szolgál az
Erdélyrészi aligazgatóság
Kolozsvártt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

Finom, Genre-szerű

könnyű Füzők,

tartósan készítve.

Alkalmas és kényelmes Speczialis szabás:

Kövérek, Gyenge mellűek és Ferde
növésűeknek.

Emlő füzők, Egyenes tartók

felhők és gyermekeknek,

Szakaszerű és gondos kivitelben.

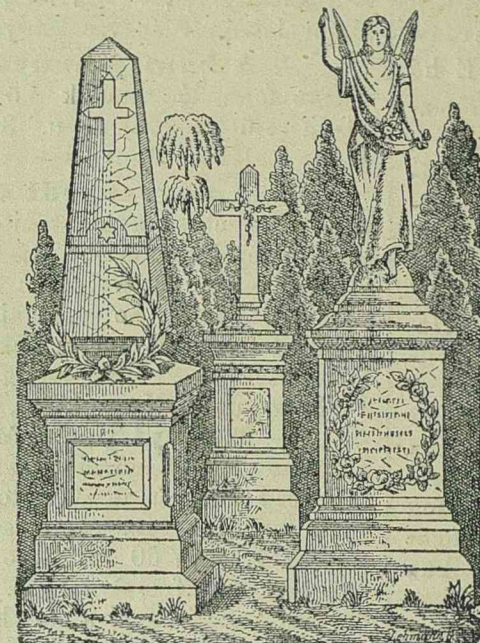
Bischoff Katalin füző-műtermében,

Kolozsvár, Sétátér-utca 5. sz.

Szamos elismerés!

243. (16—20)

Pártoljuk a hazai ipart!

Köztudomású dolog, hogy a márvány-sírköveket nagyra értékelik és Tyrolból, a Granit, Syenit stb. köveket pedig Szilázia és Csehországból mind készen hozzák úgy Budapestre, — mint hazánk majdnem minden részébe. Nagyobb részben tehát kereskedők és viszont elárúsióktól szerzi be a t. közönség sírköve szükségleteit, a mi természetesen a tárgyat drágábbá teszi.

Figyelemre méltó tehát
Andesit, márvány
és Syenit

SÍRKŐ-GYÁRUNK,

mit úgy a nagyérdemű közönség, mint viszont elárúsiók

figyelmébe azon megjegyzéssel ajánlunk, hogy az általunk dolgozott márvány-fajok és Syenitek, különösen a mi fekete Andesitünk, mely úgy minőség, mint szépség tekintetében a versenyt a legszebb külföldi fekete kövekkel is kiállja, nálunk beszerezve, jutányosabb árba kerül, mint bármely más gyárból hasonlinoégű kö.

Raktárunk a hazai termékek mellett úgy összehasonlítás, mint dús választék czéljából, bőven el van látva többféle külföldi Granit, Syenit, Labrador márvány stb. sírlelek kövekkel, melyeket a legjutányosabb gyárakkal való közvetlen összeköttetésünk folytán szintén a legjutányosabb árban számíthatunk.

A rajzokkal utazó úgynökök mellőzését kérjük, mert ezáltal lényeges megtakarítás érhető el.

Rajzok és árjegyzék ingyen és bérmentve.
Megrendeléseket sírlelekkel elfogadunk bármilyen kőanyagból minden nagyságban, ugyszintén épület- és egyéb kőfaragó munkákra is.

Kívánatra vidéken a sírkövet helyre is állítjuk.

Teljes tisztelettel:

NAGY TESTVÉREK,

Kolozsvárt, beltorla utca.

284. (9—20)

Egy jó karban levő, használt,
könnyű

felfedelő kocsit

megvételre keresek.

Körülményesen leírt ajánlatok a kiadóhivatalnál megtudható czimre intézendők.

428. (1—3)

Nincs gazda, nincs község vagy egyházmegye, kik ha nállam rendelnek, előnyben ne részesülnének — bárki ajánlatával szemben!!!

Gazdaközönségünk, Egyházmegyék és Községeknek ajánlok:

kertülő-, Vidats-, Gubitz- és Sack-féle **ekéket**. Hegyvidéki váltó és két testű, váltva forgató **iker-ekéket**. **Láncz-berenákat**, két vagy három tagu **rézsut-berenákat**. Kézi és löreji, szórva és **sor-vetőgépeket**. Legújabb **kaszáló- és arató-gépeket**, kéve-kötővel és anélkül. **Kézi, löreji és gőzcséplő-gépeket**. Szénaforgató, gyújtó és sajtolókat. Járgány vagy gözzel hajtható egy és két kövű **örölő-malmokat** szita-szerkezettel.

A legújabb **tégla-, csevép- és agyagcső sajoló gépeket**, egy vagy két ló, vagy gőz általi hajtásra, mely óránként 200—1000 téglat készíthet.

Szuszgárak teljes berendezéséhez szükségeltetnek. — Tüzmentes és betörés ellen biztos **pénz- és okmány-szekrényeket**.

Valódi Wertheim-kasszákat

Nro 0	0 fél	1-es	2-es	3-as	4-es	5-es
70 frt.	85 frt.	100 frt.	120 frt.	140 frt.	160 frt.	180 frt.

mindenik bérmentve a megrendelő utolsó vasutállomásáig.

Templom berendezéseket és forgatható vaskoronájú **harangokat**, az orgona hangjai szerint hangolva és egészen kovácsolt vasból készült **harang-állványokat** bérmentesen, bármely községnek tornyában felállítva, a harang-réznek kilóját 1 frt 80 kr-ba számítva.

Tűzoltói fecskendőket, személyi felszereléseket és egyenruházatokat, a községi köteles tűzoltók részére előírt szabályok szerint, ugymint: borsapkát 90 kr., karóveket 25—40 kr., sisakokat 2 frt 80 krtól 3 frt 60 krig, riadó-kürtöt 3 frt krtól 5 frtig, jelző-sípkat stbiket rendkívül olcsó árban, valamennyi budapesti szállító árainál sokkal olcsóbban.

RIEMER E.

első székely gép- és tűzoltó-szerek gyára
SZÉKELY-UDVARHELYEN.

301. (7—10)

Árjegyzékek, minták és költségvet. bérmentesen küldetnek bármilyen e szakmába vágó, itt fel nem sorolt gépek és gazd. eszközökről.